

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

December 2024

Namaste och God Jul och Gott Nytt År!

Årets sista nyhetsbrev innehåller:

- Julinsamling 2024
- Högre utbildning för flickor
- Rapport från företaget Holtabs resa till Nepal
- Build up Nepal finalist till Earth shot Prize
- Info om fadderskap, sponsring och medlemskap – sista sidan!

TUKI NEPALS JULINSAMLING 2024 – HÖGRE UTBILDNING FÖR FLICKOR

Utbildning är grunden för att få ett bra arbete, för ett självständigt liv och för att kunna delta i en demokratisk utveckling av sitt närsamhälle och sitt land.

Om en familj i Nepal har råd att låta något av sina barn utbilda sig efter grundskolan, så är det i de allra flesta fall familjens pojkar som får gå vidare och utbilda sig på gymnasienivå (Plus 2) och universitetsnivå. Man resonerar ungefär så här: en flicka ska ju ändå giftas bort och lämna ursprungsfamiljen för mannens familj och där sköta barn och hem. Alltså behöver hon ingen utbildning.

Tuki Nepal har under många år därför satsat på att sponsra flickors högre utbildning. Det har främst handlat om gymnasienivå - att höja utbildningsnivån på så många flickor som möjligt är positivt och en del klarar sedan att läsa vidare utan hjälp genom att arbeta jämsides med studierna.

Men vi har också satsat på att ge flickor en universitets-utbildning som leder till ett garanterat arbete, som tex lärare, sjuksköterska, undersköterska, health-assistant mm.

Årets Julinsamling går till att ge fler flickor möjlighet till högre utbildning.

SWISH: 123 900 5042 **Bankgiro: 900-5042**

Skriv Julinsamling på inbetalningen.

Vill du ha ett gåvobevis – maila info@tukinepal.org

Läs mer här: <https://www.tukinepal.org/fundraiser/julinsamling-2024-hogre-utbildning-for-flickor/>

INSAMLING TILL ATT BYGGA NY SKOLA I JAJARKOT

Du kan också bidra till Curts Holmbäcks insamling för att bygga en skola i det jordbävningsdrabbade Jajarkot. Curt dubblar varje krona som sätts in!

<https://www.tukinepal.org/fundraiser/aterupbyggnad-av-skola-efter-jordbavningen/>

SWISH: 123 900 5042

Bankgiro: 900-5042

Skriv Curts skola på inbetalningen

Högre utbildning för flickor

Sedan projektet startade år 2008 har Tuki Nepal sponsrat över 50 flickor med, antingen Plus 2 (gymnasieutbildning), yrkesutbildning typ sjuksköterska eller lärare eller med en utbildning på universitet. Vid en uppföljning för något år sedan visade det sig att i stort sett alla dessa flickor hade arbete, hade studerat vidare på högre nivå eller i vissa fall barnlediga. En utbildning över grundskolan börjar bli ett måste för att få ett bra arbete även i Nepal. Endast en flicka har hoppat av sin utbildning efter start.

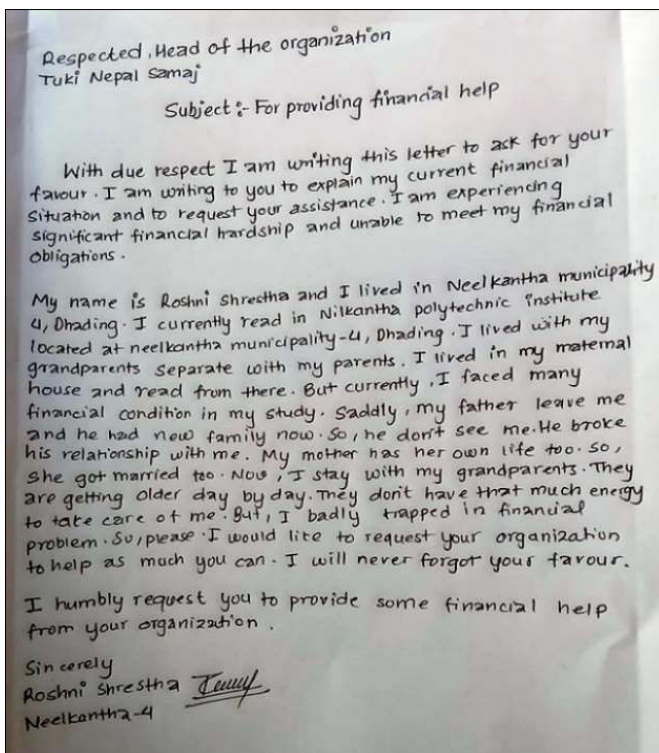
Förra hösten påbörjade 5 flickor klass 11 (Plus 2) och nu i höstas ytterligare 3. Det betyder att Tuki Nepal just nu sponsrar sammanlagt 8 flickor på Plus 2 nivån. Egentligen skulle 4 flickor påbörjat klass 11 i höstas, men då en av flickorna hoppade av, delfinansierar vi istället en flicka som går andra året på universitetet för att bli vatten-ingenjör. Ett typiskt manligt yrke i Nepal där vi gärna ser att kvinnor får ta plats.

En av de flickor som påbörjade klass 11 i höstas heter Sajita Shrestha. Sanna Moberg träffade henne i november och sammanfattar mötet så här:

Sajita går i klass 11 (plus 2) där hon läser 6 dagar i veckan. Hon bor i närheten av skolan tillsammans med sin mamma, sina två systrar och en bror. Hennes pappa finns inte kvar i familjen. Sajita är den äldsta av syskonen och ansvarar ofta för matlagning morgon och kväll.

Hon trivs i skolan och berättar att de är 29 elever i hennes klass. Hon har många kompisar och de brukar dansa tillsammans. Dans är hennes största hobby. Specialämnet hon valt är Nepali och hon lägger mycket extra tid på detta ämne.

Hon berättar att de även läser engelska, har datorlektioner och samhällskunskap. Lärarna är bra på att lära ut och det har inspirerat henne att själv vilja bli lärare i framtiden – och gärna i Jyamrung.

Brevet här bredvid är skrivet av Roshni Shrestha, flickan vi nu hjälper med en del av hennes universitetsavgifter.

Vi hoppas kunna betala ännu mer av hennes avgifter under 2025 – kanske kan vår julinsamling bidra till att hon får avsluta sin utbildning till vatteningenjör. Hon har 2 och ett halvt år kvar på sin utbildning och det går bra för henne!

Att bidra till att fler flickor i Nepal får utbildning är viktigt – både för de enskilda flickorna och för att samhället ska utvecklas till ett jämställt samhälle där kvinnor kan känna att deras liv och deras begåvning tas tillvara!

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

December 2024

Holtab-resan 2024

Under 2,5 vecka besökte Holtab Nepal återigen. Denna resa gjordes tillsammans med ABB och en privatperson (också medlem i Tuki Nepal). ABB och Holtab inledde i år ett samarbete om att gemensamt gå in i ett skolbyggnadsprojekt i jordbävningsdrabbade Jajarkot, där numera två semipermanenta skolor står klara. Syftet med resan var att besöka dessa samt ta med ABB på Holtabs resa och visa upp vad vi gjort historiskt, vad vi har i pipen just nu och utforska våra nästa steg.

Jajarkot

Resan var minst sagt en utmaning. En dryg timmes flygning för att sedan åka 5-6 timmar med bil till ett enklare hotell som blev utgångsplatsen för att kunna nå skolorna dagen efter. Jajarkot tillhör ett område som är Nepals mest utvecklade och det fick vi bevis på när vi nästkommande dag skulle besöka skolorna.

Det tog ca 5 timmar på dåliga vägar att nå skolorna. Väl där blev vi positivt överraskade av resultatet och den positivitet som skolorna bidragit till. Efter ett antal besökta skolor tidigare år så var det tydligt att behovet av mer support är stort.

Som ett exempel blev vi varse att skolmaterial såsom block och pennor inte skulle räcka mer än ett antal månader till för de totalt 400-450 eleverna i området. ABB som på hemmaplan gjort en intern insamling om ca 6000 kr för att göra någonting med på plats och valet föll på att använda pengarna till ett set av skolmaterial per elev - två block, pennor, suddgummi, kriter och linjal.

Dag två åker vi ungefär samma sträcka för att kolla in potentiella nya skolbyggen att vara delaktiga i. Det råder behov av flera skolor i området och vi inväntar nu skarpa förslag på vad Build up Nepal planerar att verka härnäst.

Om än tuffa resdagar så är vi väldigt nöjda med besöket och ser fram emot att ta nya beslut för hur vi och förhoppningsvis ABB kan vara med och bidra 2025.

Majhigaun

Under en dag besökte vi återigen byn Majhigaun. Ett kärt återseende när vi fick träffa byborna igen. På vägen dit köpte vi med oss leksaker och vi fick möjlighet att spela lite fotboll ihop med barnen. Likt förra årets upplevelse var positiviteten stark byn, där vi för ett antal år sedan var med och supportade byggnationer av bostäder. Utvecklingen går framåt för varje besök och nya initiativ tas ständigt av byborna.

www.facebook.com/tukinepal

info@tukinepal.org

<http://www.tukinepal.org/>

Tel: 0708-48 69 95

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

December 2024

Vi kollade till vattentankarna i vanlig ordning och i år såg allt fint och fungerande ut. Förra året var två av tre tankar trasiga och vi initierade ett uppdrag att byta ut de trasiga tankarna och det utfördes kort efter resan 2023. För oss var det betryggande att se att vår anläggning funkar som den ska nu och att byn förses med rent vatten.

Vi besökte även de hushåll som vi har lite extra översyn på. I Ambikas hus var det tydligt att de har det tufft. Ambika är såväl fysiskt som psykiskt handikappad och blir ständigt sämre. Hon höll sig inomhus och vi upplevde henne inte särskilt pigg. Hennes mamma och svägerska berättade dock att inget hade förändrats och att hon är så stabil hon kan vara. Vi lämnade över nya madrasser, täcken och kuddar. Huset var en sanitär olägenhet och vi hoppas vi kan göra något för att få till en rejäl städning där. Annars förmedlade dom att de har den support de behöver i form av matleveranser och hjälp av grannar och familj i närheten för praktiska grejer i vardagen. De uppskattade vårt besök.

I huset där den 7-åriga pojken Anush och hans syster bor var det helt tomt. Anledningen berodde på att det läckte in vatten i huset vilket gjorde att de sover hos släktingar. Att det läcker in vatten beror på att taket på deras uthus leder regnvatten mot bostaden som inte är tät nog för att stå undan vattnet.

Anush och hans storasyster

Ur vår bedömning kan man med små insatser lösa detta problem och detta blir också en insats vi vill få till framöver. Även Anush familj fick nya madrasser, täcken och kuddar. Vi träffade Anush och hans syster, samt deras släktingar. Föräldrarna var i Kathmandu ett antal dagar så släktingar tog hand om barnen.

Anush fick nya kläder som vi tagit med oss från Sverige och även några leksaker. Anush kändes piggare än någonsin. Tidigare har vi uppfattat honom som blyg och rädd när vi besökt dem. Nu skrattade han och kommunicerade med oss och han kropp kändes starkare och friskare än tidigare. Hjärtoperationen han genomgick 2023 har gjort honom gott, berättade släktingarna. De berättade även att hans mammas alkoholproblem har förbättrats.

Jyamrung

Sista delen av resan spenderade vi i Jyamrung. Där fick ABB ta del av vad vi gjort genom åren och också uppleva skillnaden på en mer utvecklad by jämfört med Jajarkot och Majhigaun. Vi vandrade till Simle-skolan och pratade med lärare och elever. De berättade att barnen blivit så många att de ibland får ha undervisning utomhus och därför söker donatorer till att bygga två klassrum till. Skolan är fin och fräsch, eleverna mycket sociala och pratade mer än gärna engelska med oss.

Vidare gick vi till Kamigaun, byn där smederna håller till och där vi varit med och sponsrat två smeder. Deras gamla smedjehus var i dåligt skick och opraktiska. Under tidig höst har de själva byggt på sina nya smedjor men behövt pausa bygget under skördeperioden. När den är över för hösten ska de färdigställas.

I år valde vi också att sponsra ytterligare en grupp som bildat ett band. De visade upp sina instrument och berättade bakgrunden till varför de valt att börja med musik i denna traditionella form. Kastet de tillhör är ett mellankast som historiskt sett inte spelat musik – det har tillhört de lägre kasten. Musiktraditionen håller på att försvinna då yngre generationer inte tagit efter av sina förfäder. Vikten av att behålla musikkonsten, så de var viktig och fler band behövs. Dessutom anser de att det sänder ett bra signalvärde att de anammar ett yrke ur ett lägre kast, och dessutom utbildas av dem, för att suddas ut barriärer i kastsystemet som fortfarande råder extra mycket på landsbygden. Nu var bandet under utbildning och tränade en gång i veckan. De räknade med att inom några månader kunde göra sin första spelning på exempelvis ett bröllop.

Vi passerade också Jyamrung-skolan och sjukstugan. Skolan hade stängt för dagen när vi passerade. Sjukstugan som ligger intill och som stängdes i våras var igenbomrad och marken omkring hade vuxit igen.

Tanken för en tid sedan var att röja och städa en gång varannan vecka och betala den personen som såg efter fastigheten när sjukstugan var i drift. Denna person hade nu fått jobb i Kathmandu och därför har detta inte blivit av. Planen nu är att påbörja underhåll i december med fortsatt förhoppning om att distriktet kommer ta över sjukstugan i alla fall. Byborna saknar den mycket och tycker det är en stor förlust. Många behöver gå 1-2 timmar för att ta sig till närmsta sjukstuga nu.

Vi träffade också Prashant – den health-assistent som drivit sjukstugan de senaste 5 åren. Han var nöjd över hur Tuki skött nedläggningen och värdesätter utbildningen och erfarenheten han har fått med sig genom åren.

Han driver sen en kort tid tillbaka ett apotek på andra sidan floden, samt ett mindre apotek i sitt hus. Han ser dock gärna att sjukstugan kommer igång igen framöver, då han underströkte att förlusten för byborna och honom själv var stor.

Till vänster: Prashant Dhaunya, som Tuki Nepal sponsrat en health-assistent utbildning åt och som jobbat som chef på sjukstugan i Jyamrung i 5 år.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

December 2024

Vi gjorde också ett besök i det nationella vattenkraftverket som ligger ett par timmars vandring bort. Det var ett bra besök för både Holtabs grupp och ABB. Nästan 10MW genererade kraftverket och verksamheten tas väl omhand.

Sista heldagen åkte vi bil till byn Solentyar. Där har vi tidigare varit på besök och då förstått att det är väldigt fattigt på sina ställen. Förra året fick vi information att de har stora behov av stöd och vi uppmanade dem att summera sina behov och prioriteringar som gynnar så många bybor som möjligt. De har dock inte lyckats komma fram till något då de saknar en bykommitté att fatta beslut i. De fick återigen uppmaningar om att tillsätta denna grupp, då det för oss är nödvändigt för att kunna supporta dem. Framtiden får därmed utvisa huruvida vi kan vara behjälpliga här.

Ratomate

Efter förra årets resa gick vi in i ett litet projekt i utkanten av Kathmandu i byn Ratomate. Det är en fattig lågkastig by belägen i en nationalpark. Där rör sig mycket vilda djur, både ormar och leoparder. Rovdjuren är ett stort problem för bybornas farmer där boskapen ofta attackeras på kvällar och nätter. Rovdjuren rör sig gärna inte där det är ljust och byborna önskade få belysning under kvällar och nätter för att hålla dem borta. För 8000 kr har byn fått 14 styck lampor med skymningsrelä som har hjälpt byn mycket. Det är ca 70-80 hushåll i området som har hjälp av belysningen. Små medel har återigen visat sig ge stor effekt.

Build up Nepal

I vanlig ordning gjordes ett besök på Build up Nepal där vi fick träffa Björn och hans team. Det var ett bra och intressant besök och extra positivt för ABB-teamet som fick möjlighet att knyta bekanskap med deras organisation som Björn presenterade väl. Många frågor besvarades och dialogerna var bra. Vi fick möjlighet att testa att pressa bricks och kolla in verkstaden också.

//Sanna Moberg

Holtab/ ABB-teamet tillsammans med bybor utanför den skola de sponsrat i Jajarkot

Build up Nepal finalist till Earthshot prize

I början av november delades miljöentreprenörernas Nobelpris – Earthshot prize – ut i Kapstaden. Priset är det största och mest kända miljöpriset för närvarande. Det startades av Prince William av England för 5 år sedan.

Vår partner Build up Nepal, utsågs till en av 15 finalister efter en sällningsprocess som startade med ett par tusen entreprenörer inom klimat och miljöområdet. Juryn väljer ut det företag eller de organisationer som gjort störst påverkan inom sitt område och har störst potential att skala upp sin verksamhet på ett globalt plan.

Build up nominerades till kategorin Fix our climate, det vill säga kategorin som betyder mest för CO2 utsläpp och luftföroreningar. Det var 3 finalister i denna kategori.

Företaget som utsågs till vinnare i kategorin är ett kanadensiskt hightech företag, med en mycket spännande teknik för att omvandla värme till elektricitet inom cementindustrin. Build up Nepal vann alltså inte priset, men att bli finalist måste trots detta ses som ett fantastiskt fint kvitto på den verksamhet och den teknik Build up Nepal utvecklat.

Build up Nepal, som är vår närmaste partner vad gäller återuppbyggnad och jordbävningssäkra hus till de fattigaste, har en omfattande verksamhet som innehåller mer än bara en husbyggnadsteknik. Det finns en teknisk del och en social del - det vill säga hus åt de mest utsatta samt en klimat och miljöpåverkande del.

Vår förening Tuki Nepal har inte alltid fört fram den klimatpåverkan delen.

Build up Nepal sparar genom sin teknik 13.000 ton koldioxidutsläpp per år i Nepal, jämfört med hus byggda av vanligt tegel. Det motsvarar 4 300 svenskars årliga utsläpp av koldioxid. Och man har gjort så i nio år! Alla som varit i Kathmandu vet också hur dålig luften är i staden beroende på tegelbrukens utsläpp. Build Up:s teknik släpper inte ut rök eller andra föroreningar i luften.

Detta är en viktig aspekt för vår förening att betänka och föra fram till de som sponsrar våra projekt. Vi bidrar inte vara till jordbävningssäkra hus och fattigdomsbekämpning, hälsa och sjukvård, utan även till ett bättre klimat i Nepal tillsammans med vår partner Build up Nepal.

Gå gärna in på Earth shot price webbsida och kolla på de fantastiska entreprenörerna arbete där.

<https://earthshotprize.org/>

Och du kan få en fin presentation av Build up Nepal också på köpet.

<https://earthshotprize.org/winners-finalists/build-up-nepal/>

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

December 2024

Ett nytt år – dags att förnya medlemskap och fadderskap

De allra flesta av er får nyhetsbrevet digitalt via e-post. Men i december varje år skickar vi ut nyhetsbrevet på papper till alla er som är medlemmar, faddrar, sponsorer eller på annat sätt bidragit till våra projekt i Nepal. Det gör vi tillsammans med ett inbetalningskort för att påminna om att det är dags att förnya medlemskap och fadderskap. Då breven gått ut och förhoppningsvis nått er, skickar vi även brevet digitalt då vi har många fler på vår maillista – det kan vara att man bor utomlands, att vi inte har någon postadress eller att vi vill fortsätta hålla kontakt med f d bidragsgivare.

Det finns ett antal personer som alltid får nyhetsbrevet per post. Det beror på att man har bett om det, inte har någon mail eller helt enkelt vill hålla brevet i handen när man läser det. Det är helt ok! Men om det är någon bland er som alltid får nyhetsbrevet hem i brevlådan och lika gärna kan ta det på e-post vore det fint om ni kan ge oss en mailadress på info@tukinepal.org.

Fadder kan man vara för skolbarn i klass 1 – 10. Man får inget personligt fadderbarn då Tuki Nepal sponsrar barn som behöver hjälp kollektivt, genom att lärarna på skolan ser till att barnen får gå i skolan och har de grejer de behöver för att klara av skolarbetet.

Man kan också vara sjukfadder. Den sjukstuga Tuki Nepal drivit i 13 år är nu stängd och byborna får söka sig till de tre omgivande sjukstugorna när de behöver hjälp. Men Tuki Nepal fortsätter med sjuk- och hälsoarbete i området genom vår sjuk-fond. Sjuk-fonden finns för att kunna hjälpa bybor med akuta sjukdomar eller skador att kunna uppsöka sjukhus för behandling och medicin, om de inte själva kan bekosta detta. Varje år är det ett 20-tal bybor som får hjälp genom denna fond.

Vårt förebyggande hälsoarbete fortsätter på olika sätt, först och främst genom det tandläkarprojekt vi drivit sedan 2013 och som innebär att nepalesiska tandläkare kommer till två skolor i området för att undersöka, behandla och informera eleverna om hur man sköter sina tänder. Detta projekt är mycket uppskattat och tandläkarna säger att barnens tandstatus förbättrats mycket sedan 2013.

Fadderskap för skolbarn: 125:-/ månad eller 1 500:-/år
Fadderskap för sjuk- och hälsovård 125:-/ månad eller 1 500:-/ per år

Du avgör själv om du vill betala per månad eller en gång om året. Det finns också möjlighet att bidra med autogiro. Vi tar förstås gärna emot enstaka gåvor eller gåvor som riktar sig till något av våra övriga projekt:

- Högre utbildning för flickor – dit julinsamlingen i år går.
- Bygga av skolor och hus i jordbävningsdrabbade och översvämmade områden.
- Ekoutbildning för lantbrukare.
- Ungdomarna från f d Indhus barnhem.
- Social verksamhet i byn Majhigaun.

SWISH: 123 900 5042

Bankgiro: 900 5042

Ange vad pengarna är avsedda för – eller överlåt åt Tuki Nepal att bestämma det.

www.facebook.com/tukinepal

info@tukinepal.org

<http://www.tukinepal.org/>

Tel: 0708-48 69 95